

Ръководство за магистър-фармацевти, ръководители на преддипломен стаж в аптека на студенти за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ в професионално направление „Фармация“

Издание 2 (2), 2023 год.

*като идея за ръководството е използван модел на ръководство на Факултет по фармация, Университет в Севиля, Испания

Ръководството изготвиха:

Маг.-фарм. Стефан Балкански, дф

Маг.-фарм. Светослав Крумов

Проф. Илко Гетов

Редакция и оформление

Белослава Янева

Одобрено от Комисия по качество на БФС с протокол:

230(35)/24.01.2018г.

Прието и утвърдено на редовно разширено заседание на УС на БФС с протокол № 103/11.02.2018г.

Преработено – 2023г.

Общи правила

Провеждането на шестмесечен преддипломен стаж в аптека е основно изискване за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) в професионално направление (ПН) фармация, съгласно Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации и Директива 2013/55/ЕО за нейното изменение, както и Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Фармация" за образователно-квалификационна степен "магистър", приета с Постановление № 61 на Министерския съвет от 2005 г.

Провеждането на преддипломен стаж в аптеката и статута на стажант фармацевтите са уредени съгласно чл.22, ал.5 на Наредба 28 от 9 декември 2008 г. за устройството, реда и организацията на работата на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти на Министъра на здравеопазването и Правилата за продължаващо обучение на магистър-фармацевтите на Български фармацевтичен съюз.

Въведение

- Настоящото ръководство е изготвено за проследяване и документално отразяване на най-важните аспекти на професионалната практика по време на преддипломния стаж.
- Включената програма е допълнение към изискванията на факултетите по фармация в страната и е предназначена да се ползва като базова информация, позволяваща на всички студенти да придобият приемлив минимум от знания в областта на професионалната практика по време на преддипломния стаж в аптека. Практическото обучение следва да бъде адаптирано към всяка аптека, съобразно нейните конкретни особености и/или критериите от фармацевта – ръководител на преддипломния стаж.
- Единствено магистър-фармацевт, изпълняващ изискванията на ръководството може да кандидатства за акредитация като форма на продължаващо обучение ръководенето на преддипломния стаж на стажанти и да получи кредитни точки в Категория Г, съгласно Правилата за продължаващо обучение на магистър-фармацевтите в България.
- Цел на провеждане на преддипломен стаж е студентът стажант да придобие практически умения за осъществяването на най-малко следните дейности, произтичащи от изискванията на Закона за признаване на професионални квалификации:
 - складиране, съхраняване и разпространение на лекарствените продукти в търговската мрежа;
 - снабдяване, подготовка, изпитване, складиране, дистрибуция и предоставяне на безопасни и ефикасни лекарствени продукти с необходимото качество в аптеки;

- подготовка, изпитване, складиране и предоставяне на безопасни и ефикасни лекарствени продукти с необходимото качество в лечебни заведения за болнична помощ;
 - предоставяне на информация и консултации относно лекарствените продукти, включително относно правилната им употреба;
 - докладване за нежеланите реакции на лекарствените продукти на компетентните органи;
 - подкрепа за пациентите по отношение на лечението им, съобразена с личните потребности;
 - изготвяне на лекарствени продукти по фармакопейна и магистрална рецептура;
 - производство и контрол на лекарствени продукти;
 - контрол на лекарствата в лаборатория за контрол над лекарствените продукти;
 - участие в местни или национални програми в областта на общественото здравеопазване.
- Към документите за акредитиране на преддипломен стаж като част от продължаващото обучение, магистър-фармацевт, ръководител на стажа трябва да приложи подписано и подпечатано Приложение 2 от настоящото Ръководство. В приложението се попълват периодите, през които са засегнати съответните тематични единици, като това се удостоверява с подпис на студента и на ръководителя на стажа.

Продължителност на учебния стаж

- Съгласно Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Фармация" за образователно-квалификационна степен "магистър", преддипломният стаж се провежда след приключване на IX семестър и е с продължителност 6 (шест) месеца;
- Преддипломният стаж се провежда в аптеки и болнични аптеки, утвърдени за бази в съответствие с правилника за дейността на висшето училище и акредитирани от Българския фармацевтичен съюз (БФС).

Бази за провеждане на обучението

- Бази за провеждане на преддипломен стаж могат да бъдат аптеки и болнични аптеки, получили разрешение за дейност, съгласно Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.
- Акредитирането на базите се осъществява въз основа на двустранни договори между БФС и фармацевтичните факултети на висшите училища в България. Набирането на учебни бази за провеждане на преддипломния стаж се реализира единствено чрез платформата на БФС - www.bphu.bg, през приложението www.practice.bphu.bg. Крайният срок за записване е 31

януари на текущата година, като впоследствие на страницата на приложението се публикува списък с всички одобрени аптеки за бази за провеждане на преддипломен стаж.

Ръководител на стажа (наставник)

- Магистър-фармацевтът, ръководител на стажа, трябва да е редовен член на БФС, да работи в посочената аптека, да е запознат с изискванията на Ръководството за провеждане на преддипломен стаж, да няма наложени наказания и да има придобити кредитни точки от продължаващо медицинско обучение в съответствие с чл. 182 от Закона за здравето и Правилата за провеждане на продължаващото обучение на БФС.

Цел на преддипломния стаж

Запознаване и въвеждане на студентите по фармация в професионалната среда, съвременната аптечна практика, вкл. болнична аптека с оглед:

- Познаване на всички изисквания, свързани с производството, съхранението и отпускането на лекарствени продукти, както и активните и помощни вещества и спомагателни материали, устройства и апаратура, използвани за приготвянето на продукти по магистрални и фармакопейни рецептури;
- Овладяване на всички аспекти, свързани с ролята на магистър-фармацевта като медицински специалист, така че студентите да припознаят тези функции и да развият своите умения за предоставяне на фармацевтични грижи, консултации, разяснения и информация в областта на профилактика, превенция и опазване на здравето, като използват своите познания професионално и отговорно, обяснявайки на разбираем език и давайки отговор на всички въпроси при запитвания от страна на пациентите;
- Съблюдаване на всички етични и законови норми на своите действия, Правилата за Добра фармацевтична практика и стандартите за качество;
- Съблюдаване на всички процеси по управлението и администрирането на аптеките като търговци на дребно, съобразно конкретните особености на обекта;
- Опознаване нивата на взаимодействие с държавните, местни и професионални институции, организации и структури;
- Поддържане и разширяване на знанията за основните групи лекарства по анатоמו-терапевтичната химична система, медицински изделия, храни за специални медицински цели, хранителни добавки, козметични продукти, биоциди, лични предпазни средства, санитарни и хигиенни материали и други групи продукти, налични в съвременната аптека.

Тематичен план на преддипломен стаж в аптека

Въпросите, включени в настоящия тематичен план (Приложение 1), се считат за добри базови показатели за професионалната практика на фармацевта в аптека. Стажантите, които ги усвоят, ще имат по-големи възможности за упражняване на професията с надлежните умения, способности и ценности и ще могат да отговорят на високите очаквания от страна на обществото към професионалните компетенции на магистър-фармацевта.

Удостоверяване на преминалия стаж от стажант фармацевта

Напредъка постигнат от студент, провеждащ преддипломен стаж, включва становище за съответствие на индивидуалните компетентности, придобити по време на стажа и тяхната комплексност.

Удостоверението за преминал стаж се издава от наставника на студента (Приложение 2). Становището на наставника се изразява чрез следните опции като могат да се дадат и препоръки за разширяване познанията на стажанта по направленията в които са установени пропуски:

- Студентът **ИМА** придобити необходимите умения и компетенции за работа като магистър-фармацевт в аптека;
- Студентът **ИМА НУЖДА ОТ РАЗШИРЯВАНЕ НА ПОЗНАНИЯТА** по следните теми (да се изброят):.....
 -
 -
 -

Становището на наставника има единствено информативен характер, като обратна връзка към обучаващото висше училище, за степента на придобиване на необходимите компетентности за работа в аптека от стажанта.

Становището на наставника по никакъв начин не замества формите за проверка на знанията на студентите, предвидени в нормативната уредба и Правилника за подготовка и провеждане на учебната година на съответното обучаващото висше училище.